

မျက်မောက်ခေတ် မြန်မာဂျာန်ယ်များတွင် အက်လိပ်စကားသင်္က ရောသုံးမှုကို လူမှုဘာသာဖော်ရှုထောင့်မှ လေ့လာချက်

မွန်မွန်အောင်*

ဓာတ်မီးအကျဉ်း

ဤစာတမ်းတွင် မျက်မောက်ခေတ် မြန်မာဂျာန်ယ်များ၏ အက်လိပ်စကား သင်္က ရောသုံးမှုကို လူမှုဘာသာဖော် (Sociolinguistics) ရှုထောင့်မှ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ မျက်မောက်ခေတ် မြန်မာဂျာန်ယ်များတွင် အက်လိပ်စကား သင်္က ရောသုံးမှုကို လေ့လာရနှု (၁) မြန်မာစကားတွင် အက်လိပ်စကား သင်္က မူရင်းအတိုင်း ရောသုံးမှု နှင့် (၂) မြန်မာစကားတွင် အက်လိပ်စကား သင်္ကတကို မြန်မာအသံလှယ်၍ ရောသုံးမှုဟု အပိုင်းနှစ်ပိုင်း ဆွဲ၍ လေ့လာတင်ပြပါမည်။ ထိုသို့ လူမှုဘာသာဖော်ရှုထောင့်မှ လေ့လာခြင်း ဖြင့် အက်လိပ်စကား သင်္က ရောသုံးမှုသည် မြန်မာဘာသာစကားအပေါ် မည်သို့ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ကြောင်း ထုတ်ဖော်တင်ပြထားပါသည်။

သေးချက်စကားလုံးများ - လူမှုဘာသာဖော်၊ လူမှုဆက်ဆံရေး၊ စကား သင်္က ရောသုံးမှု။

နိဒါန်း

ဤစာတမ်းတွင် မျက်မောက်ခေတ်ဂျာန်ယ်များ၏ တွေ့ရသော အက်လိပ်စကား သင်္က ရောသုံးမှုကို လူမှုဘာသာဖော်ရှုထောင့်မှ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ မျက်မောက်ခေတ်သည် နည်းပညာများ တိုးတက်လျက် ကဗျာကြီးသည် ရွာကြီးတစ်ရွာ အသွင် ဖြစ်လာပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်တည်ရာမှ ဘာသာစကားတစ်ခုတွင် အခြား ဘာသာစကားတစ်ခု၏ စကားသင်္ကရောသုံးမှုကို တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာစကား တွင်လည်း အက်လိပ်စကားသင်္က ရောသုံးမှုကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

၁။ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အသုံးပြုသောနည်းလမ်း

မြန်မာစကားတွင် အက်လိပ်စကားသင်္က ရောသုံးမှုသည် မြန်မာစကား ဖွံ့ဖြိုးမှုကို အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိကြောင်း သိစေလိုသော ရည်ရွယ်ချက် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာတမ်းကို လူမှုဘာသာဖော်ရှုထောင့်မှ Descriptive Research Method နည်းလမ်းကို အသုံးပြုလေ့လာတင်ပြပါမည်။

* ဒေါက်တာ၊ ကထိက၊ မြန်မာစာဋ္ဌာန၊ ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်

၁၁။ သုတေသနပြဿနာ

ဤစာတမ်းကိုပြုစဉ်ခြင်း၏ သုတေသနပြဿနာမှာ

- (၁) မျက်မွောက်ခေတ် မြန်မာဂျာနယ်များတွင် အင်လိပ်စကား သက်တရာ့သုံးရာတွင် သဒ္ဓါပံ့စ် စနစ်ကျမှု ရှိ/မရှိ
- (၂) ထိုသုံး အသုံးပြခြင်းဖြင့် မြန်မာလူမှုဆက်သွယ်ရေးကို အထောက်အပံ့ ပေးနိုင်/မပေးနိုင်

တို့ဖြစ်သည်။

၁၂။ လူမှုဘာသာဇော်မှ စကားသက်တာ ရောသုံးမှု

လူမှုဘာသာဇော်ဟူသည် ဘာသာဇော်၏ ပညာရပ်ခွဲ တစ်ခု ဖြစ်ပြီး၊ ဘာသာစကားနှင့် လူအဖွဲ့အစည်းကြားရှိ ဆက်နှံယ်မှု သွင်ပြင်လက္ခဏာအားလုံးကို လေ့လာသော ပညာဖြစ်သည်။^၁

လူမှုအချက်အလက်များဖြစ်သော လူမှုအဆင့်အတန်း၊ ပညာရေးအမျိုးအစား၊ အသက်၊ လိပ်၊ လူမျိုးစုနှင့်ဆိုင်သော အရင်းအမြစ် စသည်တို့နှင့် ဘာသာစကား၏ ဆက်စပ်မှုကို လေ့လာပါသည်။^၂

လူမှုဘာသာဇော်ဟူသော ဝေါဟာရကို ပထမဦးဆုံး သုံးခဲ့သူမှာ သောမတ^၃ ဖြစ်ပြီး ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် အီနိယနိုင်ငံ မန်းပုန်းပုန်းတိုက်မှ ထုတ်သော “အီနိယနိုင်ငံအတွင်းရှိ လူမှုဘာသာဇော်”^၄ စာအုပ်တွင် တွေ့ရပါသည်။^၅

လူမှုဘာသာဇော်ဟူသော ဝေါဟာရကို ပညာရပ်ဆိုင်ရာဝေါဟာရအဖြစ် စတင် အသုံးပြုခဲ့သူမှာ ကဗျာဆရာနှင့် ဒသနိကဗောဓပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သူ ဟားဗား^၆ ဖြစ်ပြီး ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် အသုံးပြုခဲ့ပါသည်^၇? ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် အစောပိုင်းကာလတွင် ပထမဆုံး လူမှုဘာသာဇော်ဆိုင်ရာ နှီးနှောဖလှယ်ဖွဲ့ကို ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ လူမှု

^၁ Crystal, 2003, 422.

^၂ Richards, 1992, 339.

^၃ Thomas Callan Hadson

^၄ Sociolinguistics in India

^၅ [http://en.m.wikipedia.org>wiki>Sociolinguistics.htm](http://en.m.wikipedia.org/wiki>Sociolinguistics.htm)

^၆ Harver C. Curie

^၇ အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ၊ ၂၀၀၃၊ ၉။

အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဘာသာစကား အပြုအမူဆိုင်ရာ သုတေသနစာအုပ်စာတမ်းများ ရာပေါင်းများစွာ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။^၁

လူမှုဘာသာဖော်တွင် “စကားသက်တဲ့”ဟူသည်မှာ ဘာသာစကား သို့မဟုတ် ဘာသာစကား တစ်ခု၏ အသွင်ကဲ့ကို ဆိုလိုပါသည်။ အချက်အလက်တစ်ခုကို ပြောသူက နာသူထံရောက်အောင် ပေးပို့ရာတွင် စကားသက်တဲ့ တစ်ခုခုကို အသုံးပြုရသည်။^၂

စကားသက်တဲ့ရောသုံးမှုဆိုသည်မှာ စကားပြောဆိုရာတွင် ဘာသာစကားနှစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသော ဘာသာစကားများကို ရောနောအသုံးပြုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အချို့ပညာရှင်များက စကားသက်တဲ့ရောသုံးခြင်း^၃ နှင့် စကားသက်တဲ့ကူးပြောင်းခြင်း^၄ ဟူသော ပညာရပ်ဝါဟာရကို အပြန်အလှန် လဲလှယ်အသုံးပြုကြသည်။ အချို့လူမှုဘာသာဖော်ပညာရှင်အချို့က စကားသက်တဲ့ ရောသုံးခြင်းနှင့် စကားသက်တဲ့ကူးပြောင်းခြင်းတို့၏ ကဲ့ပြားမှုကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ သုံးသပ်ပြုပါသည်။ အဆိုပါ ပညာရှင်များက စကားသက်တဲ့ကူးပြောင်းခြင်းသည် ထပ်တူကျသော ဘာသာစကားအပ်စုရှိကြိုတင်အနက်သက်ရောက်မှု၊ စကားစဉ်စိစစ်မှုတို့နှင့် ဆက်စပ်နှီးနှယ်နေပြီး၊ စကားသက်တဲ့ရောသုံးခြင်းကို ကြိုတင်အနက်သက်ရောက်မှု အကျိုးမရှိဘဲ အသုံးပြုသည့်အမျိုးစုံသော ဘာသာစကားများ၏ ပိုမိုတည်ဖွံ့ဖြိုးသော အခြေအနေများကို ဖော်ပြရန် အသုံးပြုခဲ့ကြပါသည်။^၅

မည်သို့ပင်ဆိုစေ စကားသက်တဲ့ ရောနောအသုံးပြုခြင်းသည် ဘာသာစကားတစ်ခုတွင် အခြားဘာသာစကား၏ သက်တဲ့တစ်ခုကို ချေးငှား အသုံးပြုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် လူမှုဘာသာဖော်တွင် စကားသက်တဲ့ ရောသုံးမှုသည် စကားပြောဆိုရာတွင် ဘာသာစကား နှစ်ခု သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသော ဘာသာစကားများ၏ သက်တဲ့များကို ရောနောအသုံးပြုခြင်းဟု ဆိုရပါမည်။

^၁ အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ၊ ၂၀၀၇၊ ၂။

^၂ အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ၊ ၂၀၀၃၊ ၁၄၈။

^၃ Code Mixing

^၄ Code Switching

^၅ <http://en.m.wikipedia.org/wiki/Code.htm>

^၆ Borrowing

၁၃။ စကားသက်တရောသုံးမှန့်စွဲပိုင်သောသူတေသနနှင့်ဆောင်းပါးများ

စကားသက်တရောသုံးမှန့်ပတ်သက်၍ ဒေါက်တာအောင်မြင့်ဉီး၏ “ဘာသာစကားရောသုံးခြင်း” ဆောင်းပါးတွင်

“ဘာသာစကားရောသုံးခြင်း ဟူသည် မိခင်ဘာသာစကားထဲတွင်
အခြားဘာသာစကားကို ရောသုံးခြင်း ဖြစ်သည်”

ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

ထို့ပြင် ပညာရေးစံညီပွဲတော် (၂၀၀၄-၂၀၀၅) စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် ဒေါက်တာအောင်မြင့်ဉီး (တဲ့ဖက်ပါမောက္ဍ၊ မြန်မာစာငွာန၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်)က “မြန်မာဘာသာစကားတွင် စကားသက်တရောသုံးခြင်း” စာတမ်းကို ဖတ်ကြားခဲ့ပါသည်။ ယင်းစာတမ်းတွင် မြန်မာစကား အပြောနှင့်အရေးတွင် စကားသက်တရောသုံးခြင်းဖြစ်စဉ်နှင့် စကားသက်တရောသုံးခြင်း၏ ကောင်းကျိုးနှင့်ဆိုးပြစ်များကို ဖော်ထုတ်တင်ပြထားပါသည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ် မောင်ဝင်းမင်းအောင်၏ ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်သွင်းသော “မျက်မှာက်ခေတ် မြန်မာစကားများတွင် ဘာသာစကား ရောသုံးခြင်း” ကျမ်းတွင် ဘာသာစကား ရောသုံးခြင်း သဘောတရားများဖြစ်သော စကားသက်တရောသုံးခြင်း၊ အသံလှယ်ချေးငှားခြင်း၊ မွေးစားစကားလုံးများဟု ခွဲခြား၍ လူမှုဘာသာဖော်ရှုထောင့်မှ လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ အင်းလိပ်စကား သက်တရောသုံးရာတွင် သွှေ့ပုံစံ စနစ်ကျမှုရှိ မရှိကို ဖော်ထုတ်သုတေသနပြုမှု မရှိသေးသဖြင့် ဤစာတမ်းတွင် ၂၀၁၆ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ထွက်သော မျက်မှာက်ခေတ် မြန်မာဂျာနယ်များတွင် တွေ့ရသည့် အင်းလိပ်စကား သက်တရောသုံးမှုကို လူမှုဘာသာဖော်ရှုထောင့်မှ လေ့လာတင်ပြပါမည်။

၂။ မျက်မှာက်ခေတ် မြန်မာဂျာနယ်များတွင် တွေ့ရသော အင်းလိပ်စကား သက်တရောသုံးမှုကို လူမှုဘာသာဖော်ရှုထောင့်မှ လေ့လာချက်

မျက်မှာက်ခေတ်မြန်မာဂျာနယ်ဟု ဆိုရမည့် ၂၀၁၆ မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ် အတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့သည့် မြန်မာဂျာနယ်များကို ဆိုလိုပါသည်။ မျက်မှာက်ခေတ် မြန်မာ

^၁ အောင်မြင့်ဉီး၊ ဒေါက်တာ၊ ၂၀၁၀၊ ၃၀။

ဂျာနယ်များတွင် တွေ့ရသော အက်လိပ်စကား သက်တ ရောသုံးမှုကို လူမှုဘာသာ ဖော်လုပ်ထောင်မှ လေ့လာရာတွင် Descriptive Research Method နည်းလမ်းကို အသုံးပြု လေ့လာတင်ပြသွားပါမည်။

၂၁။ မြန်မာစကားတွင် အက်လိပ်စကားသက်တ မူရင်းအတိုင်းရောသုံးမှု

မြန်မာစကားတွင် အက်လိပ်စကား သက်တ မူရင်းအတိုင်း ရောသုံးမှုကို မြန်မာဂျာနယ်များတွင် တွေ့ရပါသည်။

(၁) News Watch weekly ဂျာနယ်တွင်

“Huawei Consumer Business Group မှ ငွေး၏ ၂၀၁၇ ခုနှစ် ပထမနှစ်ဝက် စီးပွားရေးရလဒ်ကို ကြေညာလိုက်သည်။”^{၁၁}

အဆိုပါသတင်းတွင် မြန်မာစကားအတွင်း အက်လိပ်စကား သက်တ ရောန္တာ အသုံးပြုသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

- ဝါကျတွင်သုံးသောအက်လိပ်စကားသက်တ = Huawei Consumer Business Group

အက်လိပ်စကားသက်တအသုံးပြုသော = နာမ်ပုဒ်စု
သူ့အမျိုးအစား

အက်လိပ်စကားသက်တအဖြစ်အသုံးပြုပုံ = စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအပ်စု
အမည်

ဝါကျတွင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနေရာ = နာမ်ပုဒ်

အက်လိပ်စကားသက်တရောသုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

မူရင်းအက်လိပ်စကားအတိုင်း Huawei Consumer Business Group ဟု စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအပ်စု အမည်ကို မြန်မာစကားတွင် ရောန္တာသုံးခြင်းဖြင့် မူရင်း အမည်ကို သိရှိရပါသည်။ မြန်မာဝါကျအစောင့်ရာမှ သူ့အမျိုးအစား မှန်ကန်စွာ အက်လိပ်စကား သက်တ အသုံးပြုသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

^{၁၁} News Watch weekly ဂျာနယ်၁၂၂.၈.၂၀၁၇၊ ၁၅။

(၂) မြည်မြန်မာဂျာနယ်တွင်

“အမေရိကန်နိုင်ငံ အနောက်ပိုင်းမှ နာမည်ကျော် ဓရာမသစ်နှင့်ပင်တွေ
ဖြစ်တဲ့ Giant Sequoia သစ်ပင်တွေရဲ့ ပင်စည်ထဲမှာ မိုးမျှော်
တိုက်တွေ ဆောက်မယ့် ဒီဇိုင်းကို တောင်ကိုရီးယား ဒီဇိုင်နာ အဖွဲ့က
ထုတ်ဖော်ပြသလိုက်ပါတယ်။”^၁

- ဝါကျွောင်သုံးသောအင်းလိပ်စကားသက်တဲ့ = Giant Sequoia
အင်းလိပ်စကားသက်တဲ့အသုံးပြုသော = နာမ်
သူ့အမျိုးအစား
အင်းလိပ်စကား သက်တဲ့ဖြစ် အသုံးပြုပဲ = သစ်ပင်အမည်
ဝါကျွောင် အင်းလိပ်စကားကို သုံးသောနေရာ = နာမ်ပုဒ်

အင်းလိပ်စကားသက်တဲ့ရာသုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

ဤဝါကျွောင် မူရင်းအင်းလိပ်စကားအတိုင်း သစ်ပင်အမည်ကို မြန်မာစကားတွင်
ရောနောသုံးထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မြန်မာဝါကျွောင်း ဝါကျွေအလယ်နေရာမှ
သူ့အနေအထား မှန်ကန်စွာ အင်းလိပ်စကားသက်တဲ့ အသုံးပြုထားသည်ကို
တွေ့ရပါသည်။

(၃) News Watch ဂျာနယ်တွင်

“မော်တော်ယာဉ်တင်သွေးခွင့် ပေါ်လစီမား ပြောင်းလဲခြင်းသည်
၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် စတင် အကောင်အထည်ဖော်မည့် အာဆီယံ
စီးပွားရေး အသိက်အဝန်း Asean Economic Community (AEC)
အတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်း
ရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ကုန်သွယ်မှုသင်တန်းကျောင်းမှ သင်ကြားရေး
တာဝန်ခံ ဦးသိန်းမြင့်ဝေက ပြောကြားသည်။”^၂

- ဝါကျွောင်သုံးသောအင်းလိပ်စကားသက်တဲ့ = Asean Economic
Community
(AEC)

^၁ မြည်မြန်မာ၊ ၁၁.၅.၂၀၁၇၊ ၂၄။

^၂ News Watch Weekly | ၂၄.၁၂.၂၀၁၆၊ အချုပ်ပို(၁)။

အက်လိပ်စကားသက်တအသုံးပြုသောသွို = နာမဲ
အမျိုးအစား:

အက်လိပ်စကားသက်တအဖြစ်အသုံးပြုပုံ = အဖွဲ့အစည်းအမည်
ဝါကျွောင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနေရာ = နာမဲပုံ

အက်လိပ်စကားသက်တရောသုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

ဤဝါကျွောင် မူရင်းအက်လိပ်စကားအတိုင်း အဖွဲ့အစည်းအမည်ကို မြန်မာစကားတွင် ရောနောသုံးထားသည်။ အာဆီယံစီးပွားရေး အသိုက်အဝန်း Asean Economic Community (AEC) ဟု မြန်မာဘာသာပြန်နှင့် အက်လိပ် ယဉ်တဲ့သုံးထားသဖြင့် ရှင်းလင်းမှုရှိခြင်ာင်း တွေ့ရသည်။ အက်လိပ်စကား သက်တကို ဝါကျောင်အလယ်နေရာတွင် သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

(၄) ပေါ်ပြုလာဂျာနယ်တွေ့င်

“မြန်မာပြည်သိန်းတန်က Myanmar Idol ပြိုင်ပွဲ တစ်လျောက် အကဲဖြတ်ခိုင် အဖြစ် ဆောင်ရွက်ချိန်အတွင်း “အန်ကယ်ကတော့ No ပါ” ဆိုတဲ့ သူ့ရဲ့စကားလုံးဟာ ပရီသတ်အကြား အထူး ရေပန်းစား ခဲ့ပါတယ်။”^{၁၁}

(က) ဝါကျွောင်သုံးသောအက်လိပ်စကား = Myanmar Idol
သက်တ

အက်လိပ်စကားသက်တအသုံးပြုသော = နာမဲ
သွို့အမျိုးအစား:

အက်လိပ်စကားသက်တအဖြစ် အသုံးပြုပုံ = ပြိုင်ပွဲအမည်
ဝါကျွောင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနေရာ = ကတ္တားပုံ

(ခ) ခုတိယသုံးသောအက်လိပ်စကားသက်တ = No

အက်လိပ်စကားသက်တအသုံးပြုသော = ကိုယာဝိသေသန
သွို့အမျိုးအစား:

အက်လိပ်စကားသက်တအဖြစ် အသုံးပြုပုံ = ပြိုင်ပွဲတွင် မြန်မာပြည်သိန်းတန်၏အပြောစကား

^{၁၁} ပေါ်ပြုလာဂျာနယ်၊ ၂၄.၁၂.၂၀၁၇၊ အချပ်ပို့။

ဒုတိယအက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနေရာ = နာမ်ပုဒ်
အင်လိပ်စကားသက်တေဇူးခြင်း သုံးသပ်ချက်

ဤဝါကျတွင် မူရင်းအက်လိပ်စကားအတိုင်း ပြိုင်ပွဲအမည်ကို မြန်မာစကားတွင် ရောနောအသုံးပြုထားပြီး မြန်မာပြည်သိန်းတန်း၏ “အန်ကယ်ကတော့ No ပါ”ဟူသော စကားသည် လူမှုဝန်းကျင်တွင် လူကြိုက်များပြီး အသုံးများသော စကားတစ်ခု ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ယင်းအက်လိပ်စကားလုံးများကို ဝါကျ၏ အလယ် နေရာတွင် သုံးပြီး ရှင်းလင်းပြေပြစ်သော ဝါကျဟု ဆိုရပါမည်။

(၅) မြန်မာသံတော်ဆင့်ဂျာနယ်တွင် ဧည့်မေနှင့် ရေးသားသော “သူရဲကောင်းတို့ လဲလျောင်းရာမြေ” ဆောင်းပါး၌

“ Fall ရောက်ပြီဆိုသော ရာသီကို ဆောင်းတွင်း နှင်းကျချိန်ကို ယခင်က တွေ့ခဲ့ဖူး၏။ အမှန်မှာ သစ်ရွက်ကြွေချိန်ကို ခေါ်ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်းမတို့၊ အမေရိကရောက်ချိန်က နိုဝင်ဘာနှင့် ဒီဇင်ဘာ ဖြစ်၏။”^၁

- ဝါကျတွင်သုံးသောအက်လိပ်စကားသက်တော် = Fall
 အက်လိပ်စကားသက်တော်အသုံးပြုသော = ကြိုယာ
 သူ့အမျိုးအစား
 အက်လိပ်စကားသက်တော်အဖြစ်အသုံးပြုပုံ = ဆောင်းရာသီ
 ရောက်ကြောင်း
 ပြောရာတွင် သုံး

ပထမဝါကျတွင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသော = နာမ်ပုဒ်
 နေရာ

အင်လိပ်စကားသက်တေဇူးခြင်း သုံးသပ်ချက်

မူရင်းအက်လိပ်စကားအတိုင်း ဆောင်းရာသီကျရောက်ကြောင်း Fall ကို မြန်မာ စကားတွင် ရောနောအသုံးပြုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝါကျ၏ အစတွင် အက်လိပ် စကား ရောသုံးသည်ကို တွေ့ရပြီး၊ ကံပုဒ်ကို နှစ်ကြိမ်ထပ်၍ စာဖတ်သူများ ရှင်းလင်း စေရန် သုံးထားကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

^၁ မြန်မာသံတော်ဆင့်၊ ၂၀၁၂၊ ၂၀၁၇၊ ၂၀၁၆၊ ၂၀၁၅။

(၆) ကုမ္ပဏီသတင်းဂျာနယ်တွင်

“ခေါ်ယူအပ်ငွေ (call deposit) တွေကို လျှော့ချို့ ပြီးခဲ့တဲ့ စက်တင်ဘာလက မြန်မာနိုင်ငံဘက်အသင်းမှာ ညီနှိုင်းခဲ့ကြပြီး၊ ပည်တွင်းဘက်တချို့က သည်အောက်တို့ဘာလကစပြီး အတိုးနှုန်း တွေကို နှစ်ရာခိုင်နှုန်းစီ လျှော့ချပါတယ်။”

- ဝါကျွေတွင်သုံးသော အင်းလိပ်စကားသက်တော် = call deposit
အင်းလိပ်စကားသက်တော်အသုံးပြုသော = နာမ်
သဒ္ဓါအမျိုးအစား
အင်းလိပ်စကားသက်တော်အဖြစ်အသုံးပြုပုံ = ခေါ်ယူအပ်ငွေ (call deposit) ဟု မြန်မာ-
အင်းလိပ် ယူဉ်တွဲသုံး
ပထမဝါကျွေတွင်အင်းလိပ်စကားကိုသုံးသော = နာမ်ပုံ
နေရာ

အင်းလိပ်စကားသက်တော်သုံးပြုး သုံးသပ်ချက်

မြန်မာစကား “ခေါ်ယူအပ်ငွေ”တွင် ကွင်းဖြင့် အင်းလိပ်စကား (call deposit) ကို ဆက်၍ သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝါကျွေ၏ အစတွင် မြန်မာနှင့် အင်းလိပ်စကား ရောသုံးသည်ကိုတွေ့ရပြီး အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းမြင်သာစေရန် ယူဉ်တွဲရေးသားသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

(၇) ပြည်မြန်မာဂျာနယ်တွင်

“၂၀၁၇-၂၀၁၈ ပညာသင်နှစ်အတွက် အဝေးသင်တက္ကသိုလ်များတွင် ကျောင်းအပ်ပြီး ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ Assignment လုံးလောက်စွာ မရရှိသဖြင့် အခက်တွေ့နေကြောင်း ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး အဝေးသင်တက္ကသိုလ် ဌာနမှ ပါမောက္ခတစ်ဦးထံမှ စွန်လ ၉ ရက်က စုံစမ်းသိရသည်။”

^၁ ကုမ္ပဏီသတင်းဂျာနယ်၊ ၄.၁၀.၂၀၁၆၊ ၃။

^၂ ပည်မြန်မာဘဏ္ဍာ.၆.၂၀၁၇၊ ၁၆။

- ဝါကျတွင်သုံးသောအက်လိပ်စကားသောက်တ = Assignment
အက်လိပ်စကားသောက်တအသုံးပြုသော = နာမ်
သူ၏အမျိုးအစား:
အက်လိပ်စကားသောက်တအဖြစ်အသုံးပြုပုံ = အဝေးသင်
ကျောင်းသားများ
ဖြေဆိုတင်သွင်းရသည့်
စာချက်
ဝါကျတွင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနေရာ = နာမ်ပုဒ်

အင်လိပ်စကားသောက်တရောသုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

မြန်မာစကားတွင်အက်လိပ်စကား Assignment ကို ရောနော၍ သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝါကျ၏အလယ်တွင် မြန်မာနှင့် အက်လိပ်စကား ရောသုံးသည်ကို တွေ့ရပြီး အမိပ္ပါယ် ရှင်းလင်းစေရန် ရေးသားသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

(၈) The Politics ဂျာနယ်တွင် မောင်သီန်းလွှင်ရေးသားသော “လူအခွင့်အခြား နှင့်မြန်မာနှင့်” ဆောင်းပါး၌

“ကမ္မားလူအခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း (Universal Declaration of Human Rights)ကို ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံက ထုတ်ပြန် ကြေညာခဲ့ပါတယ်။”

- ဝါကျတွင်သုံးသောအက်လိပ်စကားသောက်တ = Universal Declaration of Human Rights
အက်လိပ်စကားသောက်တအသုံးပြုသော = နာမ်
သူ၏အမျိုးအစား:
အက်လိပ်စကားသောက်တအဖြစ်အသုံးပြုပုံ = ကမ္မားလူအခွင့်အရေး
ကြေညာစာတမ်းအမည်
ဝါကျတွင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနေရာ = နာမ်ပုဒ်

အင်လိပ်စကားသောက်တရောသုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

° The Politics, ၂၀၁၀၊ ၂၀၁၆၁၁၉။

မြန်မာစကား ကမ္မာ့လူအခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်းတွင် ကွင်းဖြင့် အက်လိပ်စကား Universal Declaration of Human Rights ကို ယုံးယူနေသူ၏ သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝါကျော်အစတွင် မြန်မာနှင့်အက်လိပ်စကားရောသုံးသည်ကို တွေ့ရပြီး အမိပ္ပါယ် ရှင်းလင်းပြေပြစ်စေပါသည်။

၂၂။ မြန်မာစကားတွင် အက်လိပ်စကားသက်ဗိုက် မြန်မာအသံလှယ်၍ ရောသုံးမှ

မြန်မာစကားတွင် အက်လိပ်စကား သက်ဗိုက် မြန်မာအသံ လှယ်၍ ရောသုံးမှုကို မြန်မာဂျာနယ်များတွင် တွေ့ရပါသည်။

(၁) မြန်မာသံတော်ဆင့်ဂျာနယ်တွင်

“အီလက်ထူးနှစ် ဆက်သွယ်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၆ (ယ)အား ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဖျက်သိမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်ရန် လက်ရှိအချိန်ထိ မေးခွန်းမေးမြန်းခြင်းနှင့် အဆိုတင်သွင်းခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မရှိသေးကြောင်း ပြည့်သူ့လွတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြင့်က ဒီဇင်ဘာ ၂၂ ရက်တွင် ပြောကြားခဲ့သည်။”^{၁၁}

- ဝါကျတွင်သုံးသောအက်လိပ်စကားသက်ဗို = အီလက်ထူးနှစ်အက်လိပ်စကားသက်ဗိုအသုံးပြုသောသွှေ့ = နာမ် အမျိုးအစား

အက်လိပ်စကားသက်ဗိုအဖြစ်အသုံးပြုပုံ = အီလက်ထူးနှစ်ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေ အမည်

ဝါကျတွင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနာရာ = နာမ်ပုံ

အက်လိပ်စကားသက်ဗိုက်ရောသုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၍ မြန်မာစကားနှင့်တွဲကာ “အီလက်ထူးနှစ်ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေ” ဟု ယုံးယူနေသူ၏ သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝါကျော်အစနေရာတွင် အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၍ မြန်မာစကားနှင့် တွဲဖက်သုံးထားသဖြင့် ရှင်းလင်းပြေပြစ်စေပါသည်။

^{၁၁} မြန်မာသံတော်ဆင့်၊ ၂၀၁၁၊ ၂၃၁၁၊ ၁၃၁၁။

(၂) မြန်မာတိုင်းမိဂ္ဂနယ်တွင်

“ယူနိကုတ်ကို အသုံးပြုတဲ့ အတွက် မြန်မာဘာသာနဲ့ အချက် အလက်တွေ ရှာဖွေတဲ့ အခါမှာ လျင်မြန်တိကျစွာ ပိုမိုပြုလုပ်လာ နိုင်ပါတယ်။ ဒါအပြင် တိုင်းရင်းသားဘာသာနဲ့ အချက်အလက် တွေကို ပိုမိုအဆင်ပြေအောင် စိစစ်ပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်လာနိုင်ပါတယ်။”^၁

- ဝါကျတွင် သုံးသောအင်လိပ်စကားသက်တော် = ယူနိကုတ်
အင်လိပ်စကား သက်တော်အသုံးပြုသော = နာမ်
သူ့အမျိုးအစား
အင်လိပ်စကားသက်တော်အဖြစ်အသုံးပြုပုံ = စာရေးသားရာတွင်
သုံးသော အမျိုးအစား
ဝါကျတွင် အင်လိပ်စကားကို သုံးသောနေရာ = နာမ်ပုံ

အင်လိပ်စကားသက်တော်သုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

အင်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၍ “ယူနိကုတ်” ဟု မြန်မာစကားနှင့် ရောနော၍ သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝါကျ၏ အစနေရာတွင် အင်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံ လှယ်၍ သုံးထားသဖြင့် မြန်မာဝါယာရအသစ်တစ်ခု တိုးပွားလာသည် ဟု ဆိုရပါမည်။

(၃) 7 Day News ဂျာနယ်တွင်

“ပရီးမီးယားလိုင် တစ်နှစ်တာ အကောင်းဆုံးကစားသမား ဆန်ခါတင် ရှစ်ည့်စာရင်းတွင် ချယ်လ်ဆီးနှင့်ပါးမှ သုံးဦးစီ ပါဝင်လာပြီး တစ်နှစ်တာ အကောင်းဆုံး နည်းပြစာရင်းတွင် ယင်းနှစ်သင်း၏ နည်းပြများ ပါဝင်နေသည်။”^၂

- ဝါကျတွင် သုံးသောအင်လိပ်စကားသက်တော် = ပရီးမီးယားလိုင်၊
ချယ်လ်ဆီး၊ စပါး

^၁ မြန်မာတိုင်းမှ ၂၇.၂-၂၇.၂၀၁၆၂၂၂။

^၂ 7 Days News, ၁၇.၅.၂၀၁၇၊ A ၁၆။

အက်လိပ်စကားသင်္ကာတအသုံးပြုသော	= နာမ်
သဒ္ဓါအမျိုးအစား	
အက်လိပ်စကားသင်္ကာတအဖြစ်အသုံးပြုပုံ	= ဘောလုံးကစားပွဲအမည်
	နှင့်ဘောလုံးအသင်း
	အမည်
ဝါကျွောင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနေရာ	= ပရီးမီးယားလိုင်(နာမ်ပုဒ်)
	နှင့် ချယ်လ်ဆီး၊ စပါး
	(နာမ်ပုဒ်)

အက်လိပ်စကားသင်္ကာတရောသုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၍ “ပရီးမီးယားလိုင်”၊ “ချယ်လ်ဆီး”၊ “စပါး” ဟု မြန်မာစကားနှင့် ရောနော၍ သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝါကျွောင်အစနှင့် အလယ်နေရာတွင် အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၍ သုံးထားသဖြင့် ရှင်းလင်းပြေပြစ်ဖော်သည်။

(၆) 7 Day News ဂျာနယ်တွေ့ခြင်း

“လိုက်ထရပ်ကဲသို့၊ နောက်ပွဲငြင်ကားများဖြင့် ကျောင်းကား ပြေးဆွဲခြင်းကို ခွင့်ပြုမည်မဟုတဲ့ လုပ်မှုရှိမည့် မှန်လုပ်ယူများကို စိစစ်၍ ဆက်လက် အသုံးပြုခွင့်ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး လျှပ်စစ်၊ စက်မှုလက်မှုနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဒေါ်နီလာကျော်က ပြောသည်။”^{၁၁}

- ဝါကျွောင်သုံးသောအက်လိပ်စကားသင်္ကာတ = လိုက်ထရပ်
- အက်လိပ်စကားသင်္ကာတအသုံးပြုသော = နာမ်
- သဒ္ဓါအမျိုးအစား
- အက်လိပ်စကားသင်္ကာတအဖြစ်အသုံးပြုပုံ = ကားအမည်
- ဝါကျွောင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနေရာ = နာမ်ပုဒ်

အက်လိပ်စကားသင်္ကာတရောသုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

^{၁၁} 7 Days News, ၁၇-၅-၂၀၁၇၁၁။

အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၏ “လိုက်ထရ်” ဟု သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝါကျ၏ အစနေရာတွင် အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၏ သုံးထားသည့်အပြင် “နောက်ပွင့်ကားများ” ဟုဖွင့်ဆိုရင်းပြထားသဖြင့် အနက်ရှင်းလင်း စေပါသည်။

(၅) 7 Day News ဂျာနယ်တွင်

“သခင်ဖိုးလှကြီးသည် အက်လိပ်လိုလည်း ပြောနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။ သခင်ဖိုးလှကြီး ပြောသည့် အက်လိပ်စကားကို မှတ်မှတ်ရရ ပြန်ပြော ရာတွင်မူ အဘွားက အကြောကြီးစဉ်းစားခဲ့ရသည်။ ပြီးမှ “ဒန်ဘလက် တိဖုး” “ဂဲဒေါက်” ဟု မာန်ပါပါဖြစ်ပြောရင်း အားရပါးရ ရဟန်သည်။ “သူက ဂျာနယ်တွေလာရင် အဲဒီလို ဒေါသသံကြီးနဲ့ ပြောတယ်” ဟုလည်း ဆက်ပြောသည်။”

- ဝါကျတွင်သုံးသောအက်လိပ်စကားသက်းတ = “ဒန်ဘလက်တိဖုး”
“ဂဲဒေါက်”

အက်လိပ်စကားသက်းတအသုံးပြုသော = နာမ်၊ ကြိုယာ
သဒ္ဓါဒမျိုးအစား

အက်လိပ်စကားသက်းတအဖြစ်အသုံးပြုပုံ = သခင်ဖိုးလှကြီး၏
သမီးစကား

ဝါကျတွင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနေရာ = နာမ်ပုဒ်

အက်လိပ်စကားသက်းတရောသုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်ကာ “ဒန်ဘလက်တိဖုး” “ဂဲဒေါက်” ဟု မြန်မာစကားနှင့် ရောနော၍ သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝါကျ၏အစ နေရာတွင် အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၏ သုံးထားသဖြင့် ရှင်းလင်းပြပြစ် စေပါသည်။

(၆) The Politics ဂျာနယ်တွင် ဒေါက်တာခင်မောင်ညို ဓရေးသားသော “အောင်နှစ်စိုက်ပျီးရေးနှင့်ငံ” ဆောင်းပါး၌

[°] 7 Days News, ၃၁၂၂၁၇၊ ၇-၈။

“မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဖြစ်သင့်တာက အောင်ကဲနစ်စိုက်ခင်းတွေပါပဲ ဟု မကြာသေးမိုက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က အောင်ကဲနစ်စိုက်ပျိုးရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောသွားသည်။”^၁

- ဝါကျွောင်သုံးသောအက်လိပ်စကားသက်တာ = အောင်နစ်
အက်လိပ်စကား သက်တာအသုံးပြုသော = နာမ်
သွှေ့အမျိုးအစား:
အက်လိပ်စကားသက်တာအဖြစ်အသုံးပြုပဲ = သဘာဝမြေဆီမြန်စိုက်ခင်းဟုမသုံးဘဲ
“အောင်ကဲနစ်စိုက်ခင်း”
“အောင်ကဲနစ်စိုက်ပျိုးရေး”
ဟု မြန်မာစကားနှင့်
ယဉ်တွဲသုံး
ဝါကျွောင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနေရာ = နာမ်ပုဒ်

အင်လိပ်စကားသက်တာရောသုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၍ မြန်မာစကားနှင့်တွဲကာ “အောင်နစ်စိုက်ခင်း” “အောင်ကဲနစ်စိုက်ပျိုးရေး” ဟု ယဉ်တွဲရောနော၍ သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝါကျွော် အလယ်နေရာတွင် အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၍ မြန်မာစကားနှင့် တွဲဖက်သုံးထားသဖြင့် ရှင်းလင်းပြေပြစ်စေပါသည်။

(၇) ကုမ္ပဏီဂျာနယ်တွင်

“ရန်ကုန်မြို့မှာ မှတ်ပုံတင် (စမတ်ကတ်)နဲ့ ရောင်းချမယ့် ညျော်း
တစ်ခု ဖော်ဆောင်ပေးမယ်လို့ သည်လ ၁၄ ရက်နေ့က ကျင်းပတဲ့
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်မှာ ရန်ကုန် မြို့တော်ဝန်
ဦးမောင်မောင်စိုးက ပြောပါတယ်။”^၂

- ဝါကျွောင်သုံးသောအက်လိပ်စကားသက်တာ = စမတ်ကတ်
အက်လိပ်စကား သက်တာအသုံးပြုသော = နာမ်
သွှေ့အမျိုးအစား:

^၁ The Politics, ၄.၃.၂၀၁၆၊ ၁၆။

^၂ ကုမ္ပဏီဂျာနယ်၊ ၁၈.၁၀.၂၀၁၆၊ အချုပ်ပို ၂။

အက်လိပ်စကားသင်္ကာအဖြစ်အသုံးပြုပုံ = အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်သုံး

ဝါကျတွင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနေရာ = နာမ်ပုဒ်

အင်လိပ်စကားသင်္ကာအဖြစ်အသုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၍ မြန်မာစကားနှင့်တွဲကာ “မှတ်ပုံတင်(စမတ်ကတ်)” ဟု ယူဉ်တွဲရောနော၍ သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝါကျ၏အစ နေရာတွင် အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၍ မြန်မာစကားနှင့် အနက်တူ ယူဉ်တွဲသုံးထားသဖြင့် အနက်မြင်သာစေပါသည်။

(က) မြန်မာတိုင်းမြို့ဂျာနယ်တွင်

“အဆိုပါ အက်ပလီကေးရှင်းတွင် အရည်အသွေးထိန်းသီမ်းခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေယာ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး စီမံခန့်ခွဲခြင်း၊ ပေါင်းသင်ခြင်း အစရှိတဲ့ အကျိုးများ ရရှိနိုင်မည့်အပြင် မိုးလေဝသပညာရှင် ဦးထွန်းလွင်၏ မိုးလေဝသခန့်မြန်းချက်များကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြပေးထားသည်”^၁

- ဝါကျတွင်သုံးသောအက်လိပ်စကားသင်္ကာအသုံးပြုသော = အက်ပလီကေးရှင်းအက်လိပ်စကားသင်္ကာအသုံးပြုသော = နာမ်သွှေ့အမျိုးအစား

အက်လိပ်စကားသင်္ကာအဖြစ်အသုံးပြုပုံ = Software
အမျိုးအစားတစ်မျိုး

ဝါကျတွင်အက်လိပ်စကားကိုသုံးသောနေရာ = နာမ်ပုဒ်

အင်လိပ်စကားသင်္ကာအဖြစ်အသုံးခြင်း သုံးသပ်ချက်

အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၍ “အက်ပလီကေးရှင်း” ဟု သုံးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဝါကျ၏အစနေရာတွင် အက်လိပ်စကားကို မြန်မာအသံလှယ်၍ သုံးထားပြီး၊ နောက်တွင် မည်သို့သော အက်ပလီကေးရှင်းဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြထားသဖြင့် အနက်ရှင်းလင်း မြင်သာစေပါသည်။

^၁ မြန်မာတိုင်းမာ၊ ၃-၉၁၂၂၀၁၆၁၊ ၂၂။

ခံစွဲသုံးသပ်ချက်

ဤစာတမ်းတွင် မျက်မှာက်ခေတ်ဂျာနယ်များတွင် တွေ့ရသော အက်လိပ်စကားသက်တ ရောသုံးမှုကို လူမှာဘာသာဖေဒရှုထောင့်မှ (၁) မြန်မာစကားတွင် အက်လိပ်စကား သက်တ မူရင်းအတိုင်း ရောသုံးမှုနှင့် (၂) မြန်မာစကားတွင် အက်လိပ်စကားသက်တကို မြန်မာအသံ လှယ်၍ ရောသုံးမှုဟု အပိုင်းနှစ်ပိုင်းခဲ့၍ တင်ပြထားပါသည်။ ထိုသို့၊ တင်ပြရာတွင် ၂၀၁၆၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် မြန်မာဂျာနယ်များထဲမှ ပြည်မြန်မာဂျာနယ်၊ News Watch weekly ဂျာနယ်၊ ပေါ်ပြုလာဂျာနယ်၊ မြန်မာသံတော်ဆင့်ဂျာနယ်၊ ကုမ္ပဏီသတင်းဂျာနယ်၊ The Politics ဂျာနယ်၊ မြန်မာတိုင်းမှ ဂျာနယ်၊ 7 Day News ဂျာနယ်တို့မှ မြန်မာစကားတွင် အက်လိပ်စကား သက်တ ရောသုံးမှုကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။

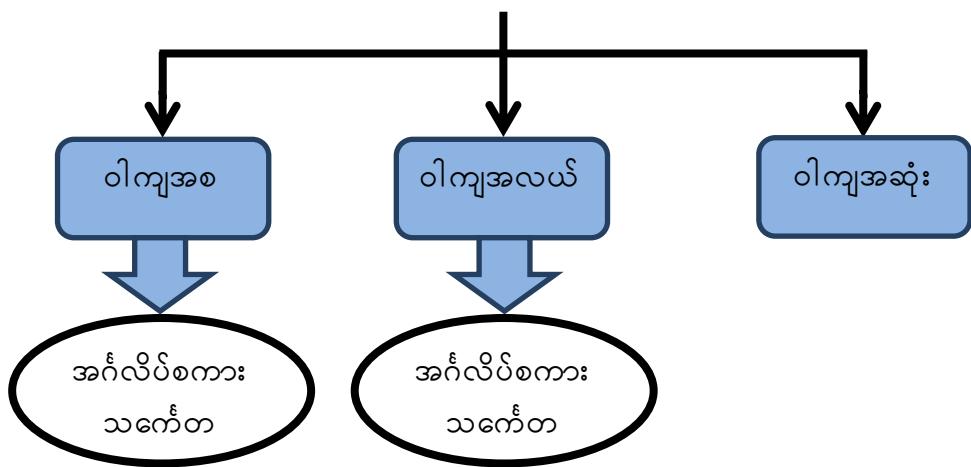
အက်လိပ်စကား သက်တကို သုံးရာတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအုပ်စုအမည်၊ ခန်းမအမည်၊ သစ်ပင်အမည်၊ ကားအမည် စသည်ဖြင့် နာမ်အမျိုးအစား အသုံးပြုမှု များသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကြိယာပိဿာနာဖြစ် “No”၊ ကြိယာအဖြစ် “Fall” “ကဲခေါက်” စသည်တို့ကို တွေ့ရသည်။ ကြိယာအသုံးပြုမှု နည်းသည်ဟု ဆိုရပါသည်။ အက်လိပ်စကားသက်တရောသုံးမှုသည် မြန်မာစကားထဲတွင် အက်လိပ်စကားကို ချေးဇား အသုံးပြုမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဂျာနယ်များထဲတွင် အသုံးပြုသော မြန်မာဝါကျထဲတွင် အက်လိပ်စကား ရောသုံးသည် ဝါကျပုံစံများမှာ

- (၁) ကတ္တားပုဒ် + ကံပုဒ် + ကြိယာပုဒ်
- (၂) ကံပုဒ် + ကတ္တားပုဒ် + ကြိယာပုဒ်
- (၃) ကံပုဒ် + ကြိယာပုဒ်

တို့ကို တွေ့ရပါသည်။

မြန်မာဝါကျ

မြန်မာဝါကျအတွင်းရှိ အဂ်လိပ်စကား ရောသုံးသည့်နေရာကို ကြည့်လျှင် ဝါကျ၏အစနှင့် အလယ်နေရာတို့တွင် အသုံးများသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ထို့အပြင် မြန်မာစကားတွင် အဂ်လိပ်စကား သက်တကို သုံးရာတွင်

(၁) အဂ်လိပ်စကားအတိုင်းအသုံး (Fall) (အက်ပလီကေးရှင်း)

(၂) အဂ်လိပ်စကားနှင့်မြန်မာစကားတဲ့ဖက်အသုံး

(အီလက်ထူးနှစ်ဆက်သွယ်ရေးဥပဒေ)(အောင်ကဲနှစ်စိုက်ခင်း)

(၃) ဘာသာပြန်အသုံး (ခေါ်ယူအပ်ငွေ (call deposit))(ကမ္မားလူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်း (Universal Declaration of Human Rights))

ဟု အသုံးအနှစ်း သုံးမျိုး တွေ့ရပါသည်။

ခြော်ဆိုရလျှင် မြန်မာစကားတွင် အဂ်လိပ်စကား သက်တ ရောသုံးမှုသည် မြန်မာ့လူမှုဆက်သွယ်ပြောဆိုရေးစနစ်ကို လွယ်ကူချောမွေ့စေပြီး သွေ့ပုံစံ စည်းစနစ် ကျော်မှုရှိသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

နိဂုံး

ဤစာတမ်းတွင် မျက်မှာက်ခေတ်ဂျာနယ်များ၏ တွေ့ရသော အက်လိပ်စကား သက်တ ရောသုံးမှုကို လူမှုဘာသာဖော်ဒုထောင့်မှ လေ့လာ တင်ပြခဲ့ပါသည်။ တိုးတက်မှုရှိသော ဘာသာစကားတိုင်း ဘာသာစကားထိတွေ့မှုကြောင့် ဘာသာစကား ရောနောအသုံးပြုမှုများ ရှိနေကြသည်။ မြန်မာစကားတွင် အက်လိပ်စကားကို ရောနော အသုံးပြုခြင်းဖြင့် မြန်မာမွေးစားဝေးပြောဆိုများ တိုးပွားလာပြီး၊ မြန်မာဘာသာ စကား ဖွံ့ဖြိုးမှန်င့် မြန်မာ့လူမှုဆက်သွယ်ရေးစနစ်ကို အထောက်အကူပြုနေသည်ဟု ဆိုရပါမည်။

ကျမ်းကူးစာရင်း

မြန်မာဘာသာ

ဝင်းမင်းအောင်၊ မောင်။ (၂၀၁၄)။ မျက်မှာက်ခေတ် မြန်မာစကားတွင် ဘာသာစကား ရောသုံးခြင်း၊ ပါရဂ္ဂံ၊ အတွက် တင်သွင်းသောကျမ်း၊ ရန်ကုန်တ္ထာသိုလ်။
 အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၃)။ လူမှုဘာသာဖော်ဒိတ်ဆက်။ ရန်ကုန်၊ ပညာတန်ဆောင် ပုန်ပိတိက်။
 အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၄-၂၀၀၅)။ မြန်မာဘာသာစကားတွင် စကားသက်တ ရောသုံးခြင်း၊ ပညာရေးစံညီပွဲတော်တွင် ဖတ်ကြားသောစာတမ်း။
 အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၅)။ လူမှုဘာသာဖော်ဒုသဘောတရား။ ရန်ကုန်၊ ပညာ တန်ဆောင်ပုန်ပိတိက်။
 အောင်မြင့်ဦး၊ ဒေါက်တာ။ (၂၀၀၀)။ ဘာသာစကားရောသုံးခြင်း။ သုတပဒေသာ အဝွေ (၃၇)၊ အမှတ် (၁)၊ ၂၈-၃၁။

အက်လိပ်ဘာသာ

- Crystal, David. (2003). A Dictionary of Linguistics and Phonetics. (5th edn.). Oxford: Black Well Publishing.
- Richards, Jack C. (1992). Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics. (2nd edn). England: Longman Group UK Ltd.
- Criper, C. & Widdowson H.G. (1975). Sociolinguistics and Language Teaching. Edinburgh Course in Applied Linguistics. Vol.II.

Internet Reference

[http://en.m.wikipedia.org>wiki>Sociolinguistics.htm](http://en.m.wikipedia.org/wiki>Sociolinguistics.htm)

[http://en.m.wikipedia.org>wiki>Code.htm](http://en.m.wikipedia.org/wiki/Code.htm)

ကိုးကားသော မြန်မာဂျာနယ်စာရင်း

ကုမ္ပဏီသတင်းဂျာနယ်။ (၄.၁၀.၂၀၁၆)။ အတွဲ ၆၊ အမှတ် ၂၁။

ကုမ္ပဏီသတင်းဂျာနယ်။ (၁၈.၁၀.၂၀၁၆)။ အတွဲ ၆၊ အမှတ် ၂၃။

ပေါ်ပြုလာဂျာနယ်။ (၂၄.၁၀.၂၀၁၇)။ အတွဲ ၂၁၊ အမှတ် ၄။

ပြည်မြန်မာသတင်းဂျာနယ်။ (၁၅.၆.၂၀၁၇)။ အမှတ် ၁၀၇၉။

မြန်မာတိုင်းမဲ့ဂျာနယ်။ (၂၅-၂၃.၂၀၁၆)။ အတွဲ ၃၉၊ အမှတ် ၇၆၄။

မြန်မာတိုင်းမဲ့ဂျာနယ်။ (၃-၉၃.၂၀၁၆)။ အတွဲ ၃၉၊ အမှတ် ၇၆၅။

မြန်မာသံတော်ဆင့်ဂျာနယ်။ (၂၄-၃၀.၁၂.၂၀၁၆)။ အတွဲ ၅၊ အမှတ် ၄၁။

7 Day News ဂျာနယ်။ (၃၀.၅.၂၀၁၇)။ အတွဲ ၁၆၊ အမှတ် ၈။

7 Day News ဂျာနယ်။ (၁၇.၅.၂၀၁၇)။ အတွဲ ၁၆၊ အမှတ် ၁၀။

News Watch Weekly ဂျာနယ်။ (၂၄.၁၂.၂၀၁၆)။ အတွဲ ၁၁၊ အမှတ် ၃၆။

News Watch Weekly ဂျာနယ်။ (၁၂. ၈.၂၀၁၇)။ အတွဲ ၁၂၊ အမှတ် ၁၈။

The Politics ဂျာနယ်။ (၄.၃.၂၀၁၆)။ အမှတ် ၉၈။

The Politics ဂျာနယ်။ (၂၈.၁၀.၂၀၁၆)။ အမှတ်၁၃၀။